

Spergularia (Kuřinka)

synonyma: Corium, Lepigonum

čeleď: Caryophyllaceae

Většina druhů pochází ze subtropů a mírného pásu Evropy, Afriky a především střední a Jižní Ameriky. Jedná se o jednoleté nebo trvalé byliny. Povrch je žláznatě ochlupený. Lodyha je plazivá, poléhavá nebo vzpřímená. Listy jsou dužnaté, vstřícné a přisedlé, čárkovitého nebo šídlovitého tvaru obvykle s hrotem. V úžlabí vyrůstají svazečky drobných lístků a vytváří také kopinaté až trojúhelníkovité palisty. Kvete jednopohlavnými nebo oboupohlavnými květy v chudých vidlanech. Stopky jsou nejdříve ohnuté směrem dolů, v době plodu jsou vzpřímené. Květy mají 5 (zřídka 3) okvětních lístků bílé nebo růžové nebo fialové barvy. Plodem je tobolka délky 3 - 7mm se 3mi chloupky. Obsahuje 30 - 150 semen v barvě světlehnědé až černé, tvaru kulatého nebo hruškovitého. Okraj může mít blanitý lem.

Spergularia aberrans

Spergularia andina

Spergularia arbuscula

synonyma: Paronychia arbuscula

Spergularia atrosperma

oblasti: Kalifornie, Nevada

Spergularia australis

synonyma: S. rupicola var. australis

Spergularia azorica

synonyma: Lepigonum azoricum

oblasti: Makaronésie

Spergularia bocconeii

synonyma: Alsine atheniensis, Alsine bocconeii, Arenaria bocconii, Corion atheniense, Spergula bocconeii, S. atheniensis, S. bocconi

oblasti: Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Chorvatsko, Egypt, Francie, Itálie, Izrael, Jordánsko, Korsika, Kréta, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Maroko, Palestina, Portugalsko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Sýrie, Tunisko, Turecko, Velká Británie

Roste jako jednoletka. Dorůstá výšky (5 -) 8 - 25cm. Listy čárkovité, dlouhé 1 - 3cm a široké 1mm. Květy mají kališní lístky délky 2 - 3,5mm, korunní lístky jsou kratší a růžové. Plodem je tobolka

obsahující šedohnědá válcovitá semena délky 0,5mm.

Spergularia bocconii

oblasti: Írán, Kalifornie, Oregon, Washington

Spergularia bourgeauii

Spergularia bracteata

synonyma: *S. salsuginea* var. *bracteata*

Spergularia brevifolia

synonyma: *Lepigonum anceps*, *Lepigonum brevifolium*, *Lepigonum laxiflorum*, *S. anceps*

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Viktorie, Západní Austrálie

Roste v Západní a Jižní Austrálii, Queenslandu, Novém Jižním Walesu a Viktorii.

Spergularia canadensis

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Connecticut, Grónsko, Kalifornie, Labrador, Maine, Massachusetts, New Hampshire, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Nunavut, Ontario, Oregon, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Washington

Spergularia capillacea

synonyma: *Lepigonum capillaceum*

Spergularia cerviana

Spergularia collina

Spergularia confertiflora

synonyma: *S. confertiflora* var. *polyphylla*

Spergularia congestifolia

Spergularia cremnophila

Spergularia denticulata

Spergularia depauperata

synonyma: *Tissa depauperata*

Spergularia diandra

synonyma: *Alsine diandra*, *Arenaria diandra*, *Arenaria salsuginea*, *Buda diandra*, *Lepigonum diandrum*, *Spergula diandra*, *S. adenophora*, *S. nematoda*, *S. salsuginea*

oblasti: Albánie, Alberta, Alžírsko, Andalusie, Arménie, Ázerbájdžán, Baleáry, Egypt, Francie, Idaho, Írán, Itálie, Izrael, Jordánsko, Katalánsko, Korsika, Kréta, Krym, Kypr, Libanon, Libye, Makaronésie, Maroko, Massachusetts, Oregon, Palestina, Řecko, Sardínie, Saskatchewan, Sicílie, Sinajský poloostrov, Sýrie, Tunisko, Turecko, Washington, Wyoming

Roste jako jednoletka. Dorůstá výšky (5 -) 7 - 20cm. Vytváří mnoho poléhavých až vystoupavých stonků. Listy jsou dlouhé 1 - 4cm a široké 0,5 - 1mm. Květy mají kališní lístky délky 2 - 3mm, korunní lístky jsou mírně kratší, růžové a eliptické. Plodem je tobolka délky 2 - 3mm.

Spergularia diandroides

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Queensland, Severní teritorium, Západní Austrálie

Roste v Západní a Jižní Austrálii, Severním teritoriu, Queenslandu a Novém Jižním Walesu.

Spergularia doumerguei

Spergularia echinosperma (Kuřinka ostnosemenná)

synonyma: *S. salsuginea* var. *bracteata*

oblasti: Alabama, Česká republika, Georgia, Louisiana, Texas, Wyoming

Patří mezi ohrožené druhy C2.

Spergularia embergeri

Spergularia fasciculata

synonyma: *S. laciniata*, *S. stuebelii*, *Tissa stuebelii*

Spergularia fimbriata

synonyma: *Alsine fimbriata*

oblasti: Baleáry, Iberský poloostrov, Makaronésie, Maroko

Spergularia floribunda

Spergularia grandis

Spergularia hanoverensis

Spergularia heldreichii

oblasti: Andalusie, Itálie

Dorůstá výšky 5 - 20cm.

Spergularia laxiflora

oblasti: Západní Austrálie

Roste v Západní Austrálii.

Spergularia levis

oblasti: Nový Jižní Wales, Queensland

Roste v Queenslandu a Novém Jižním Walesu.

Spergularia lycia

Spergularia macrorrhiza

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Spergularia macrorrhiza

synonyma: Arenaria macrorrhiza

Spergularia macrotheca

synonyma: Alsine macrotheca, Arenaria macrotheca, Buda macrotheca, Lepigonum macrothecum, Tissa macrotheca

oblasti: Britská Kolumbie, Kalifornie, Oregon, Washington

Spergularia madoniaca

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Spergularia marina

synonyma: *Alsine marina*, *Alsine salina*, *Alsinella media*, *Arenaria marina*, *Arenaria rubra* var. *marina*, *Arenaria salina*, *Buda marina*, *Buda marina* var. *minor*, *Buda media* var. *marina*, *Corion marinum*, *Corion marinum* var. *leiospermum*, *Lepigonum microspermum*, *Lepigonum tenue*, *Spergula marina*, *Spergula salina*, *S. diandra* var. *microspermoides*, *S. dillenii*, *S. glaucophylla*, *S. marina* var. *tenuis*, *S. rubra* var. *marina*, *S. salina*, *Stipularia marina*, *Tissa marina*

oblasti: Andalusie, Írán, Irsko, Itálie, Katalánsko, Německo

Dorůstá výšky (2 -) 7 - 20 (i 35)cm. Kvete narůžovělými 5tičetnými květy.

Spergularia maritima (Kuřinka obroubená)

synonyma: *S. marginata*, *S. media*

oblasti: Austrálie, Černé moře, Česká republika, Illinois, Indiana, Jižní Amerika, JZ Asie, Kalifornie, Kolorado, Makaronésie, Massachusetts, Michigan, Missouri, Montana, Německo, New York, Nové Mexiko, Nový Zéland, Ohio, Ontario, Oregon, Palestina, Pennsylvania, Quebec, Rakousko, S Afrika, Severní Dakota, Slovensko, Střední Asie, Středozeří, Utah, Washington, Wyoming

Roste při pobřeží v Evropě (uvnitř izolovaně), severní, jižní a jihozápadní Africe, Kanárských ostrovech, střední Asii a zavlečena byla i do Severní Ameriky. Patří mezi trvalky nebo dvouletky. Dorůstá výšky (5 -) 10 - 25 (i 40)cm. Vytváří více lodyh, ta může být vystoupavá nebo přímá, květená, na konci žláznatě ochlupená. Plísky mají trojúhelníkovitý tvar a jsou blanité. Vstříčné listy mají čárkovitý tvar, délku 0,6 - 3 (i 5)cm, šířku 1 - 2mm a jsou zlustlé. Kvete ve vidlanu světlorůžovými kvítky o průměru 0,8 - 1,2cm, kališní lístky jsou kopinaté, dlouhé 5mm, 3žilné, korunní lístky jsou max. dlouhé jako kališní a narůžovělé. Plodem je tobolka délky 8mm s hladkými semeny průměru 1,5mm.

Vyhovují jí slané louky, blízkost minerálních pramenů, atp.

Spergularia massafuerana

Spergularia media

synonyma: *Alsine marginata*, *Arenaria halophila*, *Arenaria heterosperma*, *Arenaria macrorrhiza*, *Arenaria marginata*, *Arenaria maritima*, *Arenaria media*, *Arenaria spergula*, *Buda media*, *Cerastium medium*, *Corion medium*, *Lepigonum marginatum* var. *glabra*, *Lepigonum marginatum* var. *glandulosa*, *Spergula marginata*, *S. glandulosa* var. *glabrifolia*, *S. glandulosa* var. *glandulosa*, *S. marginata*, *S. maritima*

oblasti: Alžírsko, Andalusie, Arménie, Ázerbájdžán, Baleáry, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Dánsko, Egypt, Estonsko, Francie, Gruzie, Írán, Irsko, Itálie, Izrael, Jordánsko, Korsika, Krym, Libanon, Libye, Lucembursko, Maďarsko, Makaronésie, Makedonie, Maroko, Moldávie, Německo, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Sardinie, Sicílie, Sinajský poloostrov, Slovensko, Slovinsko, Sýrie, Švédsko, Švýcarsko, Tunisko, Turecko, Velká Británie

Dorůstá výšky 7 - 40 (i 50)cm.

Spergularia microsperma

Spergularia munbyana

Spergularia nesophila

oblasti: Západní Austrálie

Roste v Západní Austrálii.

Spergularia nicaeensis

oblasti: Andalusie, Itálie

Dorůstá výšky 10 - 20cm.

Spergularia pazensis

synonyma: Tissa pazensis

Spergularia pissisii

Spergularia pitardiana

Spergularia platensis

oblasti: Kalifornie, Texas

Spergularia purpurea (Kuřinka nachová)

synonyma: Alsine purpurea, Arenaria purpurea, Corion purpureum, Lepigonum purpureum, Melargyra purpurea, Spergula purpurea, S. longipes

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Maroko, Massachusetts, Portugalsko, Střední střeozemí, Z Střeozemí

Roste v západním střeozemí v podobě jednoletky až víceletky. Dorůstá výšky 5 - 25cm. Povrch je žláznatě ochlupený. Lodyha je poléhavá, rozkladitá, větvená a dlouhá do 20cm. Listy jsou vstřícné, přisedlé, úzce čárkovité a hrotité. Květenstvím je vidlan, vlastní květy jsou 5tičetné, hvězdovité, kališní lístky kopinaté, dlouhé 3 - 3,5mm, mají úzký suchomázdřitý okraj, korunní lístky jsou vejčité, růžovofialové a o 1/4 delší kališních. Plodem je kuželovitá 3pouzdrá tobolka obsahující černá semena.

Vyhovují jí písčité okraje cest a skály na pobřeží.

Spergularia pycnantha

Spergularia pycnorrhiza

Spergularia ramosa

Spergularia rubra (Kuřinka červená)

synonyma: *Alsine alpina*, *Alsine radicans*, *Alsine rubra*, *Arenaria campestris*, *Arenaria membranacea*, *Arenaria radicans*, *Arenaria rubra*, *Arenaria rubra* var. *campestris*, *Arenaria rubra* var. *canadensis*, *Corion rubrum*, *Fasciculus ruber*, *Lepigonum rubrum*, *S. campestris*, *S. rubra* var. *perennans*, *Tissa rubra*

oblasti: Alabama, Albánie, Aljaška, Alžírsko, Andalusie, Arménie, Ázerbájdžán, Baleáry, Belgie, Britská Kolumbie, Bulharsko, Chorvatsko, Connecticut, Česká republika, Delaware, Egypt, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Idaho, Illinois, Indiana, Írán, Irsko, Itálie, Izrael, J Afrika, Japonsko, Jižní Amerika, Jordánsko, Kalifornie, Katalánsko, Kentucky, Kolorado, Korsika, Kréta, Libye, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Maine, Makedonie, Malá Asie (Anatolie), Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Moldávie, Montana, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nizozemí, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Nový Zéland, Ohio, Ontario, Oregon, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Quebec, Rakousko, Řecko, Rhode Island, Rumunsko, Sardínie, Sicílie, Sinajský poloostrov, Slovensko, Slovinsko, Střední Asie, Švédsko, Švýcarsko, Tasmánie, Ukrajina, Ural, Utah, Velká Británie, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Yukon

Roste na severní polokouli od mírného pásmy po subtropy, byla zavlečena i do jižní Afriky, Austrálie, Tasmánie a na Nový Zéland. Patří mezi jednoletky nebo víceletky. Pod zemí vytváří silný kořen. Dorůstá výšky (2 -) 5 - 25 (i 30)cm. Vytváří zpravidla více lodyh. Lodyha je článkovitá, ochlupená, chutě větvená již od báze, je poléhavá až vystoupavá, kořenující a na vrcholu je žláznatě ochlupená. Vytváří palisty. Listy jsou vstřícné, přisedlé, čárkovité, dlouhé 1 - 4 (i 5)cm, široké 1 - 2mm a mohou být ochlupené. Kvete v chudém vidlanu tmavěružovými oboupohlavnými květy s stopkách, které se při odkvětu ohýbají, napřimují se opět v okamžiku tvorby plodu a navíc se i prodlužují, kališních lístků je 5 (stejně jako okvětních), jsou tupé, dlouhé 3 - 4mm a na okrajích mají světlý lem. Plodem je 3 - 5,5mm tobolek se 3mi chlopněmi a obsahuje hnědá drobnější semena 3boce vejčitého tvaru velikosti 0,5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *atheniensis*
- subsp. *heldreichii*
- subsp. *nicaeensis*
- subsp. *rubra* (Kuřinka červená pravá)

Vyhovují jí pole, cesty, okraje lesů a světliny, obnažená dna rybníků atp. ideálně v kyselé písčité vlhké půdě.

Množí se semeny.

Spergularia rupestris

Spergularia rupicola

synonyma: *Corion rupicola*, *Spergula lebeliana*, *S. lebeliana*

oblasti: Irsko

Spergularia salina (Kuřinka solná)

synonyma: *S. alata*, *S. leiosperma*, *S. marina*, *S. marina* var. *leiosperma*, *S. marina* var. *simonii*, *S. marina* var. *tenuis*, *S. salina* var. *tenuis*, *S. sparsiflora*, *S. tenuis* var. *involucrata*, *Tissa marina*

oblasti: Alabama, Albánie, Alberta, Alžírsko, Arizona, Arménie, Austrálie, Ázerbájdžán, Baleáry, Belgie, Britská Kolumbie, Bulharsko, Chorvatsko, Connecticut, Černé moře, Česká republika, Dánsko, Delaware, Egypt, Estonsko, Florida, Francie, Georgia, Gruzie, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Irsko, Island, Itálie, Izrael, J Afrika, J Jižní Amerika, Jižní Karolína, Jordánsko, Kalifornie, Kentucky, Kolorado, Korsika, Kréta, Krym, Kypr, Libanon, Libye, Lotyšsko, Louisiana, Lucembursko, Maďarsko, Maine, Makaronésie, Manitoba, Maroko, Maryland, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Moldávie, Montana, Nebraska, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Nizozemí, Norsko, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Nový Zéland, Ohio, Oklahoma, Ontario, Oregon, Palestina, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Quebec, Rakousko, Řecko, Rhode Island, Rumunsko, S Mongolsko, Sardinie, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Severozápadní Teritorium, Sicílie, Sinajský poloostrov, Slovensko, Slovinsko, Sýrie, Španělsko, Švédsko, Texas, Tunisko, Utah, V Sibiř, Velká Británie, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming

Roste na břehu v severní, západní a jižní Evropě, ve středozeší, Makaronésii, izolovaně i ve střední a jihovýchodní Evropě, severním Mongolsku, Dálném východě, jižní Africe, jihu Jižní Ameriky a Novém Zélandě. Jedná se o jednoletku nebo víceletku. Dorůstá výšky (5 -) 8 - 20 (i 25)cm. Lodyha je poléhavá až vystoupavá, na konci hustě žláznatě ochlupená. Listy jsou čárkovité, v průřezu oblé, dlouhé 0,6 - 3 (i 5)cm a široké 1mm. Oboupohlavné květy jsou seskupené do vidlanu nebo jednoramenného vrcholíku, mají růžovou (vzácně bílou) barvu s bílou bází, kališní lístky jsou vejčitě kopinaté a žláznatě ochlupené při bázi srostlé, dlouhé 3 - 5mm, korunních lístků je 5 a jsou dlouhé 1,7 - 3mm. Plodem je vejčitá tobolka délky (3 -) 5 - 6mm se 3mi chloupky. Obsahuje hnědá 0,7 - 0,8mm semena.

Vyhovují jí mokré sladké louky, minerální prameny, atp. se slanou půdou.

Množí se semeny.

Spergularia segetalis

synonyma: *Alsine segetalis*, *Alsine segetum*, *Alsine unilateralis*, *Arenaria segetalis*, *Arenaria unilateralis*, *Delia segetalis*, *Lepigonum segetale*, *Tissa segetalis*

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Německo, Švýcarsko

Dorůstá výšky (2 -) 3 - 7 (i 10)cm. Kvete bílými květy.

Spergularia sparsiflora

synonyma: *Tissa sparsiflora*

Spergularia sperguloides

synonyma: *Holosteum sperguloides*

Spergularia spruceana

Spergularia squarrosa

Spergularia stenocarpa

Spergularia tangerina

Spergularia tasmanica

synonyma: Lepigonum tasmanicum

oblasti: Jižní Austrálie, Nový Jižní Wales, Tasmánie, Viktorie, Západní Austrálie

Roste v Západní a Jižní Austrálii, Novém Jižním Walesu, Viktorii a Tasmánii.

Spergularia tenuifolia

Spergularia tunetana

oblasti: Itálie

Spergularia villosa

synonyma: S. clevelandii, Tissa clevelandii

oblasti: Kalifornie, Oregon

Spergularia x kurkae

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K533.php>

<http://botany.cz/cs/spergularia-fimbriata/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ku%C5%99inka>

http://portal.nature.cz/c1/c1_druh.php?akce=view&id=407

<http://priodakarlovarska.cz/clanky/113-kurinka-cervena-spergularia-rubra-l>

<http://rostliny.prirodou.cz/caryophyllaceae/spergularia/>

<http://www.floracr.unas.cz/floraCR/kurinkacerv.htm>

<https://www.rostliny.net/>